

1948 puhtaanapito-osaston auton vetämän lumiauran siiven alle, oli joutunut olemaan sairaalahoitossa, kaupunginhallitus päätti¹⁾ oikeuttaa rakennustoimiston asianomaisesta työmäärärahastaan suorittamaan putkiasentaja J. Virtaselle hänen pyytämänsä korvauksen.

Yleisjaosto päätti²⁾ myöntää yhteensä 49 310 mk:n suuruisen korvauksen yleisistä käyttövaroistaan maanviljelijä N. O. Widerholmille siitä, että tämän auto oli vaurioitunut ajaessaan joulukuun 13 p:nä 1948 rakennustoimiston katurakennusosaston avaamaan kaapeliojaan, joka ei ollut lyhyellä merkitty, ehdoin, että asianomistaja luopuu kaikista muista vaatimuksistaan kaupunkiin tai sen palveluksessa oleviin henkilöihin nähden. Samalla yleisjaosto päätti myöntää kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 800 mk katurakennuspäällikkö V. Starckille korvauksena niistä sakoista ja todistajain palkkioista, joihin maistraatti oli hänet tuominut.

Merkittiin³⁾ tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus oli helmikuun 19 p:nä antamallaan päätöksellä hylännyt autonkuljettaja H. Pulkkisen valituksen kaupunginhallituksen elokuun 26 p:nä 1948 tekemästä päätöksestä, jolla kaupunginhallitus oli hylännyt Pulkkisen anomuksen 9 047: 50 mk:n suuruisen korvauksen myöntämisestä hänelle hänen autonsa vaurioitumisen johdosta Saukonlaiturilla.

Korkeasaaren lautta. Kaupunginhallitus hyväksyi⁴⁾ liikennelaitoksen lautakunnan helmikuun 4 p:nä tekemän alistetun päätöksen, jonka mukaan Korkeasaaren lauttaan oli rakennettava lämminvesilaitteet ja käymälä, joiden yhteinen kustannusarvio oli 398 000 mk, ja valaistusgeneraattoria varten apudieselmoottori, jonka kustannusarvio oli 394 000 mk. Lautakunta oikeutettiin tarvittaessa ylittämään asianomaista tiliään.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ hyväksyä liikennelaitoksen lautakunnan maaliskuun 22 p:nä laatiman suunnitelman Korkeasaaren lautan lähtöpaikan järjestelystä sekä merkitä kertomusvuoden talousarvioehdotukseensa tarkoitusta varten 246 000 mk:n suuruisen määrärahan.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Yhteisen laivaväen palkkaaminen satamalaitokselle ja liikennelaitokselle. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾:

1) kehoittaa palkkalautakuntaa ryhtymään Suomen merimies-unionin kanssa neuvotteluihin työehtosopimuksen aikaansaamiseksi niin pian kuin mainittu järjestö on saanut virallisen neuvotteluoikeuden kaupungin kanssa; työehtosopimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin viranhaltijain asemassa olevien merimiesten lisäksi työntekijät, jotka työskentelevät aluksissa, joita ei tarvitse kauppa-aluksina katsastaa,

2) kehoittaa satamalautakuntaa ja liikennelaitoksen lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin kaikkien mainittujen lautakuntien alaisilla aluksilla palvelevien merimiesten siirtämiseksi satamalaitoksen kirjoihin,^{7) 17}

3) kehoittaa satamalautakuntaa huolehtimaan riittävän laivaväen sijoittamisesta myös liikennelaitoksen aluksille, miesten pysyessä edelleen satamalaitoksen kirjoissa sekä

4) määrätä, että mainittujen merimiesten palkka-, sairaus-, vuosiloma- ja eläkekustannukset maksetaan ensisijaisesti satamalaitoksen käytettävissä olevista varoista, ollen satamalaitoksella oikeus velkoa liikennelaitokselta palkkamenot palveluksesta liikennelaitoksen alaisessa työssä sekä suhteellinen osa sairaus-, vuosiloma- ja eläkekustannuksista; suhdelukuna käytetään yhteenlaskettua palvelusaikaa liikennelaitoksen työssä verrattuna vastaavaan aikaan satamalaitoksen työssä.

Sunnuntaiyökorvauksen maksaminen. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että sunnuntaiyökorvauksen maksamista satamajäänsärkijä Otson päällystölle koskevasta asiasta, ennenkuin se mahdollisesti viedään valtuustoon, pyydetään kaupunginlakimiehen lausunto ja että kaupunginlakimiehen samalla oli selvitettävä, kaipaako asia uusia neuvotte-luja asianomaisten viranhaltijajärjestöjen kanssa.

Uudenmaan lääninhallituksen pyydettyä selitystä jäänsärkijä Otson päällystön kone-mestarien A. Gustafssonin, A. Stenströmin ja V. Tuuminen sekä perämies J. Mäkeläisen

1) Khs 19 p. toukok. 1 234 §. — 2) Khs jsto 14 p. syysk. 6 244 §. — 3) Khs 13 p. huhtik. 895 §. — 4) S:n 10 p. helmik. 313 §. — 5) S:n 9 p. kesäk. 1 416 §. — 6) S:n 31 p. maalisk. 758 §. — 7) S:n 16 p. kesäk. 1 513 § ja 20 p. kesäk. 1 550 §.

sunnuntaityökorvausta koskevan valituksen johdosta kaupunginhallitus päätti¹⁾ pysyä asiassa entisellä kannallaan ja kehoittaa asiamiesosastoa antamaan lääninhallitukselle palkkalautakunnan lausunnon mukaisen vastauksen, jonka mukaan laivaväkeä koskevat yleissäännökset muodostavat sellaisen kokonaisuuden johon ei asiallisesti katsoen voi soveltaa muita viranhaltijaryhmiä koskeviksi tarkoitettuja päätöksiä. Kun varallaolo-korvauksia koskevassa päätöksessä²⁾ laivaväki eroitettiin erilliseksi ryhmäksi, voitiin sen perusteella katsoa, että myös sunnuntaityökorvauksia koskeva päätös ei ulotu laivaväkeen. Asia päätettiin esittää hylättäväksi.

Satamakonttorin viranhaltijain talvilomat. Alistettuaan³⁾ tutkittavakseen satamalautekunnan satamakonttorin viranhaltijain talvilomien järjestämistä koskevan päätöksen kaupunginhallitus päätti⁴⁾,

että satamalautekunnan tammikuun 31 p:nä tekemä päätös satamakonttorin viranhaltijain talvilomien järjestämisestä saadaan panna täytäntöön,

että ei ole estettä lomien myöntämiseen etukäteen saman kalenterivuoden aikana ennen varsinaista lomakautta sekä

että tällainen loma on myönnettävä⁵⁾ pidennettynä siten, kuin virkasäännön 27 §:ssä määrätään.

Satamanosturinkäyttäjien vierailu Turussa. Helsingin kaupungin satamanosturinkäyttäjien ammattiosaston käytettäväksi päätettiin⁶⁾ antaa satamalaitoksen kuorma-auto nosturinhoitajien kuljettamista varten Turussa kesäkuun 5—6 p:nä pidettäville kunnantyöntekijäin liiton retkeilypäiville ehdoin, että nosturinhoitajat korvaavat auton matkalla kuluttaman polttoaineen ja suorittavat autonkuljettajan palkkion matkan ajalta.

Satamalaitoksen muuttokustannukset. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että satamalaitoksen muutosta aiheutuneet kustannukset 220 659 mk saatiin suorittaa satamien päaluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Satamalaitoksen huoneisto. Yleisten töiden päaluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ 305 000 mk virka huoneiden järjestämiseksi satamalaitokselle taloon Pohj. Esplanaadikatu 5.

Asiakirjojen seulominen. Valtionarkisto oli ilmoittanut suostuneensa kaupunginhallituksen anomukseen⁹⁾, että satamalaitoksen varastoimis- ja laiturihuolto-osaston joulukuun 14 p:nä 1948 päivätyssä kirjelmässä mainitut asiakirjat saataisiin hävittää. Jäljennös valtionarkiston kirjelmästä päätettiin¹⁰⁾ lähettää satamalaitokselle tiedoksi.

Tuulaaki- ja liikennemaksut. Merkittiin¹¹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen joulukuun 20 p:nä 1948 antama päätös, jonka mukaan lääninhallitus oli hylännyt Suomalainen Gulf Oil Company oy:n valituksen tuulaaki- ja liikennemaksujen palauttamista yhtiölle koskevassa asiassa ja velvoittanut valittajayhtiön 1 000 mk:lla korvaamaan Helsingin kaupungin kulut asiassa. Uudenmaan lääninhallitus oli sittemmin pyytänyt kaupunginhallituksen selitystä Suomalainen Gulf Oil Company oy:n korkeimmalle hallinto-oikeudelle jättämän yllämainittua asiaa koskevan valituksen johdosta. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾, koska yhtiö valituksessaan ei ollut esittänyt mitään uutta, ehdottaa valituksen hylättäväksi.

Ulosottomiehen ulosmitattua valtionrautateiden omaisuutta satamakannantaosaston rautatiehallituksen maksettavaksi panemista, eräitä ulkomailta tuotuja tavaroita koskevista liikennemaksuista oli rautatiehallitus valittanut asiasta lääninhallitukseen, joka kumosi ulosmittauksen perusteena olevan maksuunpanon, koska ei ollut näytetty, että valtio käyttäisi tavaroita liiketoiminnassaan. Kaupunginhallitus oli hakenut muutosta lääninhallituksen päätökseen, mutta oli korkein hallinto-oikeus katsonut, ettei kaupunginhallitus ollut esittänyt syytä lääninhallituksen päätöksen muuttamiseen, joka jäi pysyväksi. Korkein hallinto-oikeus oli myös antanut päätöksensä kahdessa toisessa samankaltaisessa asiassa¹³⁾.

Tullin ja liikevaihtoveron suorittaminen kadonneista tavaroista. Satamalautekunta oli huomauttanut, että laiturihuoltolaitokseen oli alettu soveltaa uusia virtauksia, joiden mukaan laiturihuoltolaitoksen olisi vastaanotetun tavarän omistajalle korvattava ei vain

¹⁾ Khs 1 p. syysk. 2 035 §. — ²⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 116. — ³⁾ Khs 3 p. helmik. 269 §. —

⁴⁾ S:n 17 p. maalisk. 646 §. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 156. — ⁶⁾ Khn jsto 18 p. toukok. 5 708 §. — ⁷⁾ Khs 7 p. heinäk. 1 711 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. lokak. 2 337 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 191 §. —

¹⁰⁾ S:n 20 p. lokak. 2 450 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. tammik. 54 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. maalisk. 566 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. syysk. 2 265 § ja 2 266 §.

kadonneen tavaran arvoa, vaan myös sen tullimäärä ja liikevaihtovero. Satamalautakunnan esitettyä toivomuksenaan, että laiturihuoltolaitoksen toiminta järjestettäisiin jatkumaan entisten periaatteiden mukaisesti, kaupunginhallitus pyysi asiasta lausuntoa kaupunginlakimieheltä, joka asiaa tutkittuaan esitti, että koska laiturihuollon vastuu tulliyym. maksuista tulliviranomaisten nyt noudattaman käytännön mukaan ei vastaa niitä edellytyksiä, joilla laiturihuolto perustettiin¹⁾ ja joiden mukaisesti se on sen jälkeen toiminut, näyttää kaupungilla olevan perusteltua aihetta ilmoittaa tullilaitokselle aikovansa siinä tapauksessa, ettei muutosta saataisi aikaan, lopettaa laiturihuolto ainakin sen silloisessa laajuudessa. Samalla olisi syytä huomauttaa, ettei kaupunki katsonut asiakseen suorittaa vartioimispalkkioita tavaroista, joita laiturihuolto ei ole ottanut hoitaakseen, vaan olisi tullilaitoksen itse suoritettava vartioimispalkkioiden jako ja perittävä asianomaisilta liikennöitsijöiltä heidän osuutensa palkkioista. Kaupunginhallitus päätti²⁾ lähettää tullihallitukselle jäljennökset satamalautakunnan ja kaupunginlakimiehen kirjelmistä sekä ilmoittaa yhtyvänsä niihin.

Vahingonkorvaukset. Satamalaitoksen nosturinhoitajalle K. Kaiskalle päätettiin³⁾ suorittaa 3 500 mk:n korvaus siitä, että hänen vaatteensa vahingoittuivat nosturin kaapelikaivon räjähdyksessä.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ hyväksyä satamalaitoksen esityksen ja oikeuttaa sen korvaamaan aputyömies V. Tikkaselle hänen kaupungin työssä kastuneen kellonsa korjauskustannukset 1 300 mk:lla yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista määrärahoista Kadut ja tiet momentilta Kulosaaren sillan käyttö ja korjaukset.

Koneenhoitaja G. Aspille päätettiin⁵⁾ sallia korvata hänen katurakennusosaston kaurin joulukuun 13 p:nä 1948 tapahtuneen uppoamisen johdosta menettämänsä työvaatteet yhteensä 1 000 mk:lla satamien pääluokkaan kuuluvien korjaus- ja kunnossapitomäärärahojen momentilta Irtonaiset laitteet.

Oy. Huolintakeskus ab:n valitettua satamalautakunnan jaoston tammikuun 17 p:nä tekemästä päätöksestä eräiden rautalankarullien korvaamista koskevassa asiassa, kaupunginhallitus päätti⁶⁾ siihen nähden, ettei puheenaoleva tavaraerä ollut ollut varastois- ja laiturihuolto-osaston valvonnassa sen jälkeen, kun tavaran tullikäsittely oli tammikuun 28 p:nä 1948 päättynyt ja Huolintakeskuksen edustajalle oli annettu tavaraa koskeva luovutusmääräys, sekä kun Huolintakeskuksen edustaja ei ollut tullikäsittelyn yhteydessä eikä luovutusmääräystä vastaanottaessaan tehnyt puuttuvista rautalankarullista huomautusta, joten rullien on siis katsottava hävinneen vasta myöhemmin, hylätä valituksen.

Satamajäänsärkijä Ots. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ tyytyä korvauslautakunnan päätökseen valtion käytössä olleesta satamajäänsärkijä Otsosta suoritettavaa korvausta koskevassa asiassa.

Merenkulkuhallitus oli vaatinut kaupungilta 1 024 095 mk:n suuruisen korvauksen jäänsärkijä Otsen helmikuun 13 p:n ja maaliskuun 26 p:n 1948 välisenä aikana käyttämästä kaasujästä. Satamalautakunta esitti, että kaupungin taholta torjuttaisiin merenkulkuhallituksen korvausvaatimus asiattomana sekä että merenkulkuhallituksen kirjelmä lähetettäisiin kauppaja- ja teollisuusministeriölle, jonka päätöksen perusteella alus oli pakko-otettu⁸⁾, kun tarkempi selvitys siitä, kenelle korvauksen suorittaminen kuului, oli niiden valtion viranomaisten asia, jotka aluksen olivat pakko-ottaneet ja valtion tarkoituksiin käyttäneet. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ lähettää satamalautakunnan lausunnon merenkulkuhallitukselle ilmoituksin, että kaupunginhallitus yhtyy satamalautakunnan lausuntoon ja katsoo, ettei kaupunki ole korvausvelvollinen.

Määrärahojen käyttö. Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että v:n 1942 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Satamat momentille Katajanokka; vuotaja öljyvarastorakennus merkittyä 2 milj. mk:n suuruista siirtomäärärahaa sekä saman pääluokan ja luvun momentille Katajanokka; aallonmurtajien rakentaminen Särkän väylään, työn aloittaminen merkittyä 320 000 mk:n suuruista siirtomäärärahaa saatiin edelleen käyttäen siirtomäärärahana kolmen vuoden aikana.

¹⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 117, ks. myös v:n 1939 Kunnall. asetuskok. s. 115. — ²⁾ Khs 12 p. toukok. 1 169 §. — ³⁾ Khs jsto 9 p. helmik. 5 206 §. — ⁴⁾ Khs 5 p. toukok. 1 075 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. kesäk. 1 380 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. kesäk. 1 642 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. tammik. 114 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 225. — ⁹⁾ Khs 5 p. toukok. 1 076 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 215 §.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ oikeuttaa satamalautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen luvun Satamat momenteille Uusia venelaitureita, Aallonmurtajien rakentaminen Eteläsataman suojaamiseksi, Liikennevenelaitureita Mustikkamaan liikennettä varten, Makasiinirannan matkustajapaviljonki ja Makasiinirannan tullivaristorakennus sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen luvun Urheilukentät momentille Soutustadion merkittytjä siirtomäärärahoja ja lisäämään työvoimaa tarpeen mukaan, kuitenkin niin, että satamarakennusosaston työläismäärä ei ylitä 500 työntekijää.

Länsisataman aitaaminen. Suomen lastauttajain työnantajanliitto ja Suomen lastauttajain liitto olivat kaupunginhallitukselle huomauttaneet, että mikäli halutaan säilyttää työrauha ja ylläpitää järjestys satamissa olisi viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin satamien aitaamiseksi, jolloin Länsisataman aitaaminen olisi suoritettava kiireellisyysjärjestyksessä ensimmäiseksi. Kaupunginhallitus päätti²⁾ oikeuttaa satamalautakunnan heti ryhtymään toimenpiteisiin Länsisataman satama-alueen aitaamiseksi lautakunnan suunnitteleamalla tavalla sekä esittää kaupunginvaltuustolle, että 2.5 milj. mk:n suuruinen määräraha merkittäisiin v:n 1950 talousarvioon puheena olevaa tarkoitusta varten ja että sanottu määräraha saataisiin käyttää jo kertomusvuonna.

Alueen luovuttaminen kuorma-autoaseman paikaksi. Kaupunginhallitus päätti³⁾ antaa suostumuksensa satamalautakunnan ehdotukseen Lapinniemen ja Jätkäsaaren raiteiden välisen noin 900 m²:n suuruisen alueen järjestämiseksi kuorma-autoaseman paikaksi sekä kehoittaa lautakuntaa huolehtimaan siitä, että alue merkitään rajapaaluilla.

Lönnrotinkadun sillan leventäminen. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ suostua poliisilaitoksen esitykseen Lönnrotinkadun sillan leventämisestä satamalautakunnan ehdottamalla tavalla sekä kehoittaa satamalautakuntaa suorittamaan työn satamien pääluokkaan kuuluvista Korjaus- ja kunnossapitomäärärahoista Kiinteät laitteet. Sen ohessa kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, että ajoneuvojen kokonaispaino Lönnrotinkadun sillalla rajoitettaisiin 11 tonniin.

Aallonmurtajan rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ hyväksyä satamalautakunnan esityksen, että Särkän ja Harakan väliseen salmeen rakennetaan kaksi toisiaan vastaan tulevaa aallonmurtajaa, joista toinen Särkän rannasta alkava olisi 40 m:n pituinen ja +1.5 m:n korkeudella vedenpinnasta sekä toinen Harakan rannasta alkava 120 m:n pituinen +1 m:n korkeudella vedenpinnasta, kuin myös, että aallonmurtajan työt suoritetaan niin pian kuin mahdollista käyttämällä tarkoitukseen tuloa tuottavien pääomamenojen lukuun Satamat sisältyvää 2 milj. mk:n siirtomäärärahaa Aallonmurtajien rakentaminen Eteläsataman suojaamiseksi.

Länsisataman telakka. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ hyväksyä satamarakennusosaston ehdotuksen n:o 5 500 satamalaitoksen Länsisatamassa sijaitsevan telakan uusimiseksi.

Olympialaituri. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ suostua siihen, että olympialaiturin rakennusohjelmaa muutetaan satamarakennusosaston piirustuksen n:o 5 495 mukaisesti ja että palkintolautakunta oikeutetaan lopullisesti vahvistamaan kilpailuohjelma. Palkintolautakunta oikeutettiin ottamaan itselleen sihteerin ja tarvittaessa kuulemaan asiantuntijoita.

Munkkiniemen venelaiturit. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ hylätä Ruskeasuon, Uudenpellon, Reijolan ja Haagan asukkaiden anomukset väylän ja venealaiden rakentamisesta Pikku-Huopalahteen, koska jo v. 1948 oli todettu lahden veden olevan sopimatonta vesiturheiluun ja kustannusten nousevan suhteettoman suuriksi. Sen ohessa kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa edelleen valmistelemaan kysymystä Munkkiniemen siltojen välisen salmen varaamisesta venelaitureita varten sekä aikanaan tekemään siitä sellaisen esityksen, johon lautakunta katsoo olevan aihetta.

Kulosaaren kartanon venelaituri. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ hyväksyä satamalautakunnan esityksen Kulosaaren kartanon laiturin uusimisesta ja lasten uintipaikan järjestämisestä sekä myöntää tarkoitusta varten yhteensä enintään 200 000 mk sekalaisten yleisten menojen käyttövaroistaan.

Pesulauttojen rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ hyväksyä terveydenhoitolautakunnan esityksen pesulauttojen rakentamisesta sekä kehoittaa satamalautakuntaa

¹⁾ Khs 17 p. helmik. 395 §. — ²⁾ S:n 29 p. syysk. 2 269 §. — ³⁾ S:n 5 p. toukok. 1 062 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. heinäk. 1 689 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. heinäk. 1 771 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. heinäk. 1 767 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. kesäk. 1 377 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. marrask. 2 637 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. syysk. 2 123 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. heinäk. 1 716 §.

talousarvioehdotuksensa laatimisen yhteydessä harkitsemaan määrärahan merkitsemistä talousarvioon tarkoitusta varten.

Rautatiet. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi satamalautakunnan ilmoitus, että lautakunnan neuvottelut kauppaneuvos F. Klingendahlin perillisten kanssa satamaradan siirtämisestä näiden korttelissa n:o 199 omistaman tontin n:o 2 kautta olivat johtaneet tulokseen ja että omistajan ja kaupungin kesken oli allekirjoitettu sopimus, jonka lautakunta oli lähettänyt kaupungin hallitukselle toimenpidettä varten.

Satamarakennusosaston laadittua uudet piirustukset Eteläsataman raiteiden järjestämisestä kaupunginhallitus päätti ²⁾ puolestaan hyväksyä satamaradan rakennussuunnitelman Isolta Puistotieltä Eteläsatamaan satamarakennusosaston piirustuksien n:o 5 294, 5 459, 5 585 ja 5 590 mukaisesti sekä alistaa suunnitelman rautatiehallituksen hyväksyttäväksi. Merkittiin tiedoksi ³⁾ rautatiehallituksen sittemmin hyväksyneen yllämainitun suunnitelman.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁴⁾ 175 000 mk eräiden korjaustöiden suorittamista varten Herttoniemen aseman tavaramakasiinissa.

Satamarakennukset. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan 296 000 mk kiinteistölautakunnan käytettäväksi huoneiston kunnostamista varten satamapoliisille talossa Helenankatu 2.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua satamalautakunnan esitykseen Länsisatamassa Laivapojankadun varrella sijaitsevan satamalaitoksen luhistuneen A makasiinin purkamisesta ja siitä saatavan lautatavaran käyttämisestä toisissa puisissa makasiineissa tarvittaviin korjauksiin.

Tullihallituksen esitettyä, että kaupunki ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin välttämättömän lisätilan hankkimiseksi IV tullikamarin käyttöön satamalautakunta oli antanut asiasta lausuntonsa, jonka mukaan kaupungin taholta oli katsottu tarpeelliseksi aikaansaada erillinen hallintorakennus Länsisatamaan ja sijoittaa tullikamari tähän rakennukseen, minkä vuoksi tullihallitukselta olisi lautakunnan mielestä tiedusteltava mitä vaatimuksia se tähän tullikamarihuoneistoon nähden asettaa. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa tullihallitukselle lautakunnan ehdotuksen mukaisen vastauksen.

Tullihallituksen ilmoitettua, että se ei voinut suostua siihen, että IV tullikamarin huoneistotarve tyydytettäisiin sijoittamalla tarvittavat huoneet uuteen kiireellisessä järjestyksessä rakennettavaan hallintorakennukseen, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ antaa rakennustoimiston talorakennusosaston tehtäväksi kiireellisesti laatia piirustukset ja kustannusarvion I makasiinin toiseen kerrokseen sijoitettavaa IV tullikamarin huoneistoa varten satamalautakunnan luonnospiirustuksen mukaisesti, ottaen huomioon keskuslämmityskattilan uusimisen. Ellei talorakennusosasto muiden kiireellisten töiden vuoksi voisi ottaa tehtävää suorittaakseen oli yleisten töiden lautakunnan käännytävä asiassa jonkun yksityisen arkkitehtitoimiston puoleen. Edelleen kaupunginhallitus päätti aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tarkoitusta varten tarvittavan määrärahan merkitsemisestä v:n 1950 talousarvioon ja tämän määrärahan käyttämisestä jo kertomusvuonna. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä satamalautakunnan esityksen yllämainitun päätöksen muuttamisesta siten, että satamalautakunta valtuutettaisiin antamaan IV tullikamarin uuden huoneiston muutospirustusten ja kustannusarvion laatimisen arkkitehti M. af Schulténin tehtäväksi yhdessä professori L. Sonckin kanssa sekä että lautakunta saisi, kun tarkoitukseen oli myönnetty tarpeellinen määräraha, antaa työn suorittamisen sopivaksi katsomalleen rakennusliikkeelle.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä piirustukset IV tullikamarin uutta huoneistoa varten sekä alistaa ne tullihallituksen hyväksyttäväksi. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että v:n 1950 talousarvioehdotukseen merkitään tarkoitusta varten l. 4 milj. mk:n lisämääräraha.

Tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ¹¹⁾ myöntää 340 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Sörnäisten sataman tullivartioaseman nykyisen rakennuksen laajentamista varten.

¹⁾ Khs 13 p. huhtik. 898 §, vrt. v:n 1947 kert. s. 227. — ²⁾ Khs 17 p. marrask. 2 800 §. — ³⁾ S:n 29 p. jouluk. 3 211 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. marrask. 2 802 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 335 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 1 235 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. toukok. 1 245 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. elok. 1 895 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. syysk. 2 270 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. jouluk. 3 022 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 589 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ julistaa uuden matkustajapaviljongin piirustusten laatimista varten suljetun kilpailun ja kutsua siihen seuraavat arkkitehdit: professori A. Aallon, arkkitehti A. Blomstedtin, arkkitehtitoimiston Hytönen ja Luukkonen ja professori J. S. Sirénin. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kilpailuaika määrätään kahdeksi kuukaudeksi kilpailuohjelman jakamispäivästä alkaen ja että jokaiselle kilpailuun kutsutulle osanottajalle maksetaan palkkiona 100 000 mk, mitkä palkkiot samoin kuin palkintolautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot suoritetaan Makasiinirannan matkustajapaviljongia varten varatusta määrärahasta. Palkintolautakuntaan kaupunginhallitus päätti valita puheenjohtajaksi teknillisen johtajan R. Granqvistin sekä sen jäseniksi kaupunginarkkitehti H. Ekelundin, satamajohtaja K. W. Hopun, arkkitehti Y. Lindgrenin, satamarakennusosaston päällikön S. Randelinin ja asemakaava-arkkitehti V. Tuukkasen. Edelleen kaupunginhallitus päätti antaa rakennustoimiston talorakennusosaston tehtäväksi kilpailuohjelman laatimisen, jossa on mainittava, että jokaisella palkintolautakuntaan kuuluvalla jäsenellä on yksi ääni, mutta että jos kaikki kolme arkkitehtia ovat yksimielisiä, muodostavat he enemmistön.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä nimimerkillä »Finland calling» merkityn ehdotuksen uuden matkustajapaviljongin rakentamiseksi sekä antaa lopullisten piirustusten laatimisen suunnitelman tekijälle arkkitehtitoimistolle Hytönen & Luukkonen yhteis-toiminnassa satamalaitoksen ja tullilaitoksen kanssa.

Esiteltiin valtuutettu L. Vileniuksen ym. aloite satamatyöntekijäin pukeutumis- ja oleskelusuojien järjestelystä. Aloitteen mukaan ei kaupungin taholta ollut kylliksi kiinnitetty huomiota kaupungin satamissa hyvin välttämättömiin pukeutumis- ja oleskelusuojiin. Kaupungin lakimiehen lausunnon mukaan on kaupunki velvollinen sataman omistajana järjestämään satamatyöntekijöille mainitut suojat ja on kaupungilla oikeus peria siitä aiheutuneet kustannukset sataman käyttäjiltä. Suomen satamaliiton hallituksen oltua sitä mieltä, että kaupungin pitäisi pyrkiä sellaiseen järjestelmään, että työnantajat sekä rakentaisivat että ylläpitäisivät satamassa työskentelevän työväkensä huoltorakennukset kaupungin luovuttaessa tarkoitukseen sopivat tontit, kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa satamalautakuntaa ryhtymään satamassa toimivien työnantajien tai heidän mahdollisten yhtymiensä kanssa neuvotteluihin sellaisen järjestelmän aikaansaamiseksi, joka ilmenee Suomen satamaliiton hallituksen kirjelmästä.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää satamat pääluokkaan kuuluvista käyttövaroitetaan yhteensä 520 000 mk:n suuruisen määrärahan juomavesipostin ja käymälän rakentamista varten Melkökadulle korttelin n:o 758 kohdalle.

Lupa uppotukkien nostoon. Sukeltaja M. Sillforsin anottua lupaa saada nostaa meren jäädyttyä Herttoniemen sahan lähistöllä olevasta lahdesta meren pohjasta mahdollisesti löytyviä uppotukkeja kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ suostua anomukseen ehdoin, että Sillfors antaa rakennustoimistolle tilityksen nostamiensa tukkien määrästä ja suorittaa niistä korvausta 50 mk tukilta.

Kaivinkoneen kuljettaminen Eteläsatamasta Toukolaan. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ puoltaa maistraatille annettavassa lausunnossaan satamalaitoksen anomusta saada kuljettaa telaketjuilla liikkuva noin 29 tonnia painava kaivinkone Eteläsataman uudelta laiturilta kaupungin konepajalle Toukolaan.

Vanhankaupunginlahden muodostaminen luonnonsuojelualueeksi. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa kirjelmitse valtion luonnonsuojeluvalljovalle puoltavansa Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen perustamista valtion luonnonsuojeluvalljojan ehdotamalla tavalla, kuitenkin siten, että Viikin tilaan kuuluvat Vanhankaupunginlahden rantala- ja vesialueet liitetään luonnonsuojelualueeseen, että alueen vesiraja määrätään satamalautakunnan ehdotuksen mukaisesti sekä että sen maaraja määrätään ja merkitään maastoon kiinteistölautakunnan esittämiä periaatteita noudattaen kuin myös, että 110 Kv kaksoisavojohto saa kulkea Vanhastakaupuugista Herttoniemeen Vanhankaupunginlahden yli.

Kalastaminen kaupungin vesillä. Helsingfors fiskargille nimisen yhdistyksen anottua silakkarysillä kalastamisen kieltämistä kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, ettei anomus sillä

¹⁾ Khs 12 p. toukok. 1 184 §. — ²⁾ S:n 18 p. elok. 1 894 §. — ³⁾ S:n 28 p. huhtik. 1 021 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. lokak. 2 336 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. helmik. 294 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. jouluk. 3 023 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. heinä-k. 1 718 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. syysk. 2 116 §.

kertaa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että satamalautakuntaa kehoitetaan huolehtimaan siitä, että satamaviranomaiset myöntäessään lupia kalanpyydysten käyttämiseen kaupungin vesillä asettavat ehdoksi, ettei pyydyksillä saatua alamittaista kalaa saa ottaa talteen.

Satamakatsastajan tarkastuskertomus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, ettei satamakatsastajan tarkastuskertomus satamatyöväen ruokailu-, peseytymis- ja oleskelusuojein tarkastuksesta anna aihetta muuhun, kuin että satamalautakunnan sekä varastoimis- ja laiturihuolto-osaston lausunnot lähetetään terveydenhoitolautekunnalle toimitettavaksi satamatarkastajan tiedoksi ja huomioonotettavaksi.

13. Teurastamo ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Lihantarkastamo n:o 2:n tarkastuslääkärin vuosiloma. Teurastamolautakunnan ehdotettua, että vaikka teurastamon tarkastuslääkäri hoitaakin virkaansa sivuvirkana, hänelle myönnettäisiin virkasäännön mukainen kesäloma kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa teurastamolautakunnalle, että tarkastuslääkärille kuuluu virkasäännön mukainen vuosiloma riippumatta siitä, hoitaako hän virkaansa pää- tai sivuvirkana. Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa teurastamolautakunnan suorittamaan sijaisen palkkion 5 000 mk tarkoitukseen myönnettyistä määrärahoista.

Ylityön suorittaminen. Merkittiin ³⁾ tiedoksi työneuvoston lokakuun 27 p:nä antama päätös, jonka mukaan työneuvosto kaupunginhallituksen anomuksesta oli suostunut siihen, että teurastamon eräitä toimihenkilöitä saadaan heidän suostumuksellaan pitää ylityössä työaikalaissa säädetyn enimmäismäärän lisäksi enintään 132 ylityötuntia v:n 1949 aikana.

Henkilökunnan röntgenlöpivalaisu. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ tekemään sopimus Oy. Yleisröntgen ab:n kanssa röntgenlöpivalaisuun toimittamisesta teurastamon henkilökunnasta 75 mk:n hintaan henkilöltä.

Sodassa kaatuneiden muistotaulu. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ 14 000 mk muistotaulun hankkimiseksi teurastamoon jatkosodassa kaatuneille.

Ompelukoneen hankkiminen. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ ostamaan teurastamolle ompelukone teurastamon pääluokkaan kuuluvia koneiden ja työkalujen hankintamäärärahoja käyttäen.

Hallintorakennuksen korottaminen ja maidontarkastamon sijoittaminen teurastamon yhteyteen. Sitten kun teurastamolautakunta marraskuussa 1944 jättämässään kirjelmässä oli huomauttanut, että teurastamon hallintorakennuksessa vallitsi suuri tilanpuute ja ehdottanut sitä korotettavaksi yhden kerroksen talorakennusosasto oli laatinut suunnitelman muutostyötä varten, jonka yleisten töiden lautakunta, koska suunnitelmassa ehdotetut huoneistot huoneenvuokrasäännöstelyn vuoksi näyttivät liian suurilta, päätti palauttaa uudelleen talorakennusosaston tarkistettavaksi. Kun sittemmin ilmeni, että kaupunki oli pakoitettu huhtikuun 1 p:nä luovuttamaan talon Eteläranta 10 oli mm. maidontarkastamolle varattava uusi huoneisto. Tällöin herätettiin ajatus maidontarkastamon sijoittamisesta teurastamon alueelle, mikä kävisi mahdolliseksi korottamalla teurastamon hallintorakennusta kaksi kerrosta. Asian kiireellisyyden vuoksi kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen, että kertomusvuoden talousarvion mahdollisesti tehtävään muutokseen merkittäisiin teurastamon hallintorakennuksen korottamista värtän 15 milj. mk:n suuruinen määräraha oikeuksin käyttää se jo kertomusvuonna. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan viipymättä tilaamaan hallintorakennuksen korottamista varten tarvittavat piirustukset arkkitehti B. Liljeqvistiltä.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ muuttaa yllämainittua päätöstään siten, että yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan viipymättä tilaamaan arkkitehti B. Liljeqvistiltä piirus-

¹⁾ Khs 20 p. lokak. 2 474 §. — ²⁾ S:n 21 p. heinäk. 1 769 §. — ³⁾ S:n 6 p. lokak. 2 341 § ja 10 p. marrask. 2 733 §. — ⁴⁾ Khn jsto 14 p. syysk. 6 243 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 5 902 § — ⁶⁾ Khs 2 p. kesäk. 1 370 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. tammik. 170 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. helmik. 402 §.